

Довідка
про консультації проекту Програми соціально-економічного
розвитку Старобільського району Луганської області на
2024-2027 роки та звіту про стратегічну екологічну оцінку

Відповідно до вимог ст. 13 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (далі – Закон) Старобільською районною державною адміністрацією Луганської області з 29.07.2024 до 27.08.2024 проведено консультації з органами, визначеними у статтях 6-8 Закону до проекту Програми соціально-економічного розвитку Старобільського району Луганської області на 2024-2027 роки (далі – Програма) та Звіту про стратегічну екологічну оцінку Програми соціально-економічного розвитку Старобільського району Луганської області на 2024-2027 роки (далі – Звіт про СЕО).

Проект Програми, Звіт про СЕО та повідомлення про їх оприлюднення розміщені 29.07.2024 на вебсайті райдержадміністрації в розділі «Економіка», підрозділі «Соціально-економічний стан» та внесено до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки.

Згідно ст. 13 Закону, органи, зазначені у статтях 6-8 Закону, у строк, що не перевищує 30 днів з дня внесення до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки проекту Програми та Звіту про СЕО, надають замовнику свої зауваження і пропозиції шляхом їх внесення до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки.

Зауваження та пропозиції, що надійшли у встановлений термін:

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України (лист від 20.08.2024 № 25/5-21/11005-24):

1. Пропонуємо розглянути доповнення пункту 1.24 «Охорона навколишнього природного середовища» Проекту завданнями та заходами щодо:

відтворення лісів, створення нових та реконструкції існуючих полезахисних лісових смуг та інших захисних насаджень;

відновлення антропогенно змінених екосистем, консервації деградованих, малопродуктивних та техногенно забруднених земель;

створення нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду та формування екомережі.

Пропозицію враховано. Проект ДДП доповнено відповідними завданнями та заходами.

2. У Проекті та Звіті пропонуємо додатково врахувати наявність:

Національного плану управління відходами до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 № 117;

Операційного плану заходів з реалізації у 2024-2026 роках Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 травня 2024 р. № 483-р.

Пропозицію враховано. Проект Програми та Звіт доповнено зазначеними законодавчими актами.

3. У Звіті інформацію щодо природоохоронних територій та об'єктів

впливу на них та наслідків для них пропонуємо уточнити, з урахуванням визначення згідно з пунктом 9 додатку до Закону України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних» («Природоохоронні території та об'єкти - території, їх функціональні та охоронні зони, території, зарезервовані з метою наступного заповідання, території та об'єкти екомережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО»).

Зауваження враховано. Звіт уточнено у відповідності до зауваження.

4. Відомості щодо територій та об'єктів екомережі, слід наводити з урахуванням переліку складових структурних елементів екомережі, який визначений статтею 5 Закону України «Про екологічну мережу України».

Зауваження враховано. Звіт уточнено з урахуванням переліку складових структурних елементів екомережі, який визначений статтею 5 Закону України «Про екологічну мережу України».

5. У Звіті пропонуємо опрацювати наведення повної та взаємоузгодженої між окремими розділами інформації щодо визначення, опису та оцінювання наслідків для всіх передбачених статтею 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (далі - Закон) складових довкілля - флори, фауни, біорізноманіття, надр, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодії цих факторів. Зокрема, у розділі 2 Звіту не наведена інформація щодо надр, біорізноманіття, матеріальних активів та об'єктів культурної спадщини. Розділ 3 Звіту потребує доповнення інформацією про характеристику всіх складових довкілля, визначених Законом.

Пропозиції враховано з урахуванням доступу до інформації та тим, що з перших днів початку широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України Старобільський район Луганської області знаходиться в зоні активних бойових дій (перелік територій, затверджений наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309 (зі змінами)).

6. У пункті 2.8 розділу 2 Звіту (ст. 30 Звіту) аналізується тваринний світ Северодонецького району Луганської області, що не відповідає назві Проекту та інформації наведеній в матеріалах Проекту та Звіту. Зазначене потребує уточнення та взаємоузгодження. Окрім того, на ст. 45 Звіту також наведена інформація щодо території Северодонецького району Луганської області, що потребує доопрацювання.

Зауваження враховано. У пункті 2.8 розділу 2 Звіту (ст. 29 Звіту після коригування) проаналізовано тваринний світ Старобільського району Луганської області. На ст. 45 Звіту доопрацьовано інформацію з урахуванням даних по Старобільському району.

7. Оскільки на території Старобільського району Луганської області розташовані території, які входять до складу Смарагдової мережі (UA0000393 Derkul river valley, UA0000313 Aidar river valley, UA0000020, Luhanskyi Nature Reserve, UA0000221, Vitrohonskyi, UA0000068, Bilovodskyi Regional Landscape Park), рекомендуємо:

у розділі 3 Звіту оцінити ймовірні ризики впливу від реалізації Проекту на території Смарагдової мережі;

розділ 7 Звіту доповнити інформацією про заходи, які заплановано вжити для зменшення або запобігання впливу на території Смарагдової мережі.

Зауваження враховано.

8. Серед іншого рекомендуємо враховувати необхідність забезпечення збереження у довгостроковій перспективі природних оселищ та видів природної фауни і флори, що підлягають особливій охороні в Європі та вказані у стандартних формах даних територій Смарагдової мережі, що розміщені на офіційному сайті Ради Європи: <https://www.coe.int/en/web/bern-convention/emerald-viewer>.

Рекомендацію враховано.

9. Розділ 5 Звіту потребує доповнення інформацією в частині переліку документів, якими встановлено на регіональному та місцевому рівні зобов'язання щодо охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки Проекту.

Пропозицію враховано.

10. У розділі 8 Звіту відсутній належний опис виправданих альтернатив. Звертаємо увагу, що відсутність опису альтернативних сценаріїв не дозволить виконати вимогу частини шостої статті 13 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», відповідно до якої замовник у довідці про консультації обґрунтовує обрання саме цього документа державного планування у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду.

Зауваження враховано.

11. Інформація розділу 9 Звіту має бути приведена у відповідність до вимог пункту 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272.

У розділі мають бути наведені: зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання; цільові значення кількісних та якісних показників, відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; цільові значення кількісних та якісних показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати; періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями; засоби і способи виявлення замовником наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

У Звіті зазначено, що «Згідно статті 17 розділу 5 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» замовник здійснює моніторинг наслідків виконання документу державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному вебсайті у мережі Інтернет, вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Моніторинг наслідків виконання Програми для довкілля проводиться щороку

разом із підготовкою інформації про підсумки її виконання.

Враховуючи те, що відповідно до положень Закону України від 03 березня 2022 року № 2115-XI «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» органи державної статистики призупинили оприлюднення статистичної інформації за деяким винятком та ускладненість проведення аналізу ситуації в зоні конфлікту у зв'язку із тимчасовою окупацією району пропонується здійснення моніторингу виконання Програми за даними щодо:

1) середньорічних концентрацій забруднюючих речовин по містах району, де Луганський обласний центр гідрометеорології здійснює дослідження стану атмосферного повітря для основних забруднювачів у порівнянні до затверджених рівнів ГДК у атмосферному повітрі населених місць;

2) державного моніторингу поверхневих вод в Луганській області на відповідність затвердженим ГДК в поверхневих водах на території області для головних забруднювачів поверхневих вод. У разі відсутності даних щодо зазначених показників, внаслідок ведення тривалих бойових дій на території району та області, пропонується, як альтернативний варіант, використати статистичні дані щодо стану атмосферного повітря та водних ресурсів на території району.

Також наведені індикатори для проведення моніторингу виконання Програми та зазначена їх періодичність.

Проведення моніторингу наслідків виконання Програми для довкілля передбачено щороку разом із підготовкою звіту про підсумки її виконання. У додатках 1, 2 до Програми передбачені цифрові значення як фактичні, на час розробки проєкту Програми, так і за роками прогнозного періоду та будуть використані при проведенні моніторингу.

Вимоги пункту 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272, будуть враховані при здійсненні моніторингу.

12. Замовник має забезпечити інформування про затвердження Проєкту відповідно до вимог статті 16 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Пропозиція прийнята до відома. Затверджений документ державного планування протягом п'яти робочих днів з дня його затвердження буде розміщено на офіційному вебсайті Старобільської районної державної адміністрації та внесено до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки, рішення про його затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, про що письмово буде повідомлено центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Департамент комунальної власності, земельних, майнових відносин, екології та природних ресурсів Луганської обласної державної адміністрації
(лист від 27.08.2024 № 06/01-11/20240827-1):

1. У розділі 2 Звіту «Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено» відсутня інформація щодо здоров'я населення. Також відсутня інформація щодо прогнозних змін на здоров'я населення, якщо документ державного планування не буде затверджено.

Пропонуємо доповнити цей розділ відповідною інформацією.

Пропозицію враховано. Розділ 2 «Характеристика поточного стану довкілля...» доповнено інформацією про чинники, які завдають шкоду здоров'я населення.

2. З метою врахування питань пом'якшення та адаптації до зміни клімату в документах державного планування всіх рівнів та при виконанні стратегічної екологічної оцінки Міністерством енергетики та захисту довкілля України було надано відповідні рекомендації для врахування при підготовці документів державного планування та виконанні стратегічної екологічної оцінки, які розміщено за посиланням <https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/zmina-klimatu/adaptatsiya-do-zminy-klimatu/>. Пропонуємо врахувати ці рекомендації в роботі.

Пропозиції щодо негативних наслідків змін клімату як негативний фактор впливу враховано.

3. У підрозділі 2.6 розділу 2 Звіту «Природно-заповідний фонд» пропонуємо привести класифікацію наступних територій та об'єктів природно-заповідного фонду у відповідність до Закону України «Про природно-заповідний фонд України», а саме: ботанічні заказники місцевого значення «Великоцький» та «Крейдяні відслонення», орнітологічний заказник місцевого значення «Зориновський», ботанічна пам'ятка природи «Ясенева захисна лісосмуга» та заповідне урочище «Соснове».

Крім того розпорядженням начальника Білолуцької селищної військової адміністрації Старобільського району Луганської області від 07.03.2024 № 55 заповідне урочище «Московське» перейменовано в заповідне урочище «Слобожанське», розпорядженням начальника Новопокровської селищної військової адміністрації Старобільського району Луганської області від 18.04.2024 № 91-о лісовий заказник місцевого значення «Новопокровський» перейменовано в лісовий заказник місцевого значення «Закам'янський». Розпорядженням голови обласної державної адміністрації – керівника обласної військової адміністрації від 26.11.2021 № 757 оголошена комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Гора Пристін» площею 90,0000 га, що розташована на території, яка, за даними Державного земельного кадастру, враховується в Новопокровській селищній раді Старобільського району Луганської області. Пропонуємо доповнити розділ зазначеною інформацією.

Пропозицію враховано, до розділу 2 внесено відповідні доповнення.

4. У розділі 7 Звіту у таблиці 4 «Заходи для запобігання, уникнення, зменшення або пом'якшення негативних заходів від провадження Програми» зазначені обов'язки суб'єктів господарювання та органів місцевого самоврядування щодо охорони навколишнього природного середовища. Однак цей розділ згідно з Законом має містити інформацію щодо заходів, які передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування. Відповідно до розділу VII Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296 (зі змінами), одним з результатів СЕО є рекомендації і заходи щодо запобігання, зниження або компенсації несприятливого впливу на довкілля, у тому числі здоров'я населення, і посилення позитивних впливів. Ці

рекомендації доречно розглядати як попереджувальні заходи. До таких попереджувальних заходів доцільно віднести оцінку впливу на довкілля планової діяльності, пов'язаної з реалізацією проєкту ДДП.

Зауваження враховано, заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків на складові довкілля, у тому числі здоров'я населення, розглянуто як попереджувальні заходи. До попереджувальних заходів віднесено оцінку впливу на довкілля планової діяльності, пов'язаної з реалізацією проєкту ДДП.

5. Розділ 9 «Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення» Звіту про СЕО пропонуємо привести у відповідність до вимог пункту 5 постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 № 1272 «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення». Зазначене дозволить замовнику виконати вимогу статті 17 Закону стосовно здійснення моніторингу наслідків виконання ДДП, оприлюднення його результатів та, у разі виявлення не передбачених звітом про СЕО негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживати заходів для їх усунення.

Пропозицію враховано, відповідно до статті 17 Закону замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному вебсайті у мережі Інтернет, вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Вимоги організації та здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, визначено Порядком здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272, які будуть враховані при здійсненні моніторингу.

6. Звертаємо увагу, що згідно з пунктом 6 статті 12 Закону строк громадського обговорення встановлюється замовником і не може становити менш як 30 днів з дня оприлюднення повідомлення про оприлюднення проєкту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку. Громадськість у межах строку громадського обговорення має право подати замовнику в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) зауваження і пропозиції до проєкту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку.

Зауваження враховано, громадське обговорення проєкту ДДП та Звіту про стратегічну екологічну оцінку проходило у терміни, регламентовані Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку»

7. Зазначаємо, що замовник має забезпечити інформування про затвердження проєкту документа державного планування відповідно до вимог статті 16 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Пропозиція прийнята до відома. Затверджений документ державного

планування протягом п'яти робочих днів з дня його затвердження буде розміщено на офіційному вебсайті Старобільської районної державної адміністрації та внесено до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки, рішення про його затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, про що письмово буде повідомлено центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Департамент охорони здоров'я Луганської обласної державної адміністрації (лист від 27.08.2024 № 1/06-02634):

Пропозиції та зауваження відсутні.

В.о. начальника управління – начальник
відділу агропромислового розвитку

Роман КРИВОШЛИК